

Bernhard Baunsgaard (RV):

Anledningen til, at jeg stiller dette spørgsmål, er den administrative sag om udvisning af en udlænding, der for tiden verserer i justitsministeriet. Jeg vil gerne om baggrunden sige, at vor verden jo desværre stadig væk er opdelt i nationalstater. Det er vel helt klart accepteret af næsten alle, at nationens egne borgere har flere rettigheder end andre mennesker, og det varer desværre nok også rum tid, før vi kan gå over til blot at tale om medmennesker og ikke opdele i os og de andre. Men en af de første rettigheder, som må tilkomme selv en udlænding, er vel netop rettigheden som medmenneske. I det aktuelle tilfælde, hvor den pågældende udlænding har boet her i 7 år, forekommer det mig – og jeg tror ikke, jeg er alene med den opfattelse – at her må han klart have erhvervet sig den rettighed, at han ikke uden videre administrativt kan udvises. Ikke mindst i betragtning af, at han har boet her så længe, må denne sag prøves ved en domstol. Derfor er det, jeg spørger, om ministeren vil overveje at fremsætte lovforslag.

Justitsministeren (Orla Møller):

Man kan ikke uden videre udvises, for den nugældende ordning er sådan, at afgørelsen om udvisningen træffes af tilsynet med udlændinge og justitsministeriet. Men hertil kommer, at de administrative afgørelser, der træffes på dette område, er undergivet samme kontrolsystem som andre administrative afgørelser. De kan således navnlig påklages til folketingets ombudsmand og kan også indbringes for domstolene efter den almindelige regel i § 63 i grundloven.

Jeg følger mig overbevist om, at en total omlægning af den gældende kompetenceordning, hvorefter afgørelseskompetencen henlægges til domstolene, ikke vil være gennemførlig. De kriterier, der gælder og må gælde for afgørelser om udvisning af udlændinge, er nu engang af en sådan karakter, at afgørelsen må træffes administrativt, i sidste instans af den ansvarlige minister.

Jeg kan i den forbindelse nævne, at det tidligere har været sådan, at beslutning om udvisning på grund af kriminalitet i visse tilfælde foruden af administrationen kunne træffes af domstolene. I 1965 ophævede man imidlertid domstolenes adgang til at uddømme af riget, bl. a. fordi man fandt, at en administrativ afgørelse af udvisningssagerne gav mulighed for en

mere smidig behandling, både når der skulle træffes afgørelse om udvisning, og når der senere blev spørgsmål om ophævelse af foranstaltningerne.

Der kan imidlertid – og jeg synes, det er fortrinligt, at hr. Bernhard Baunsgaard har stillet spørgsmålet, fordi vi allerede er inde i nogle overvejelser omkring disse ting, ikke bare på grund af den eksisterende sag – være anledning til at overveje, om adgangen til en domstolsprøvelse efter den gældende ordning er helt tilfredsstillende. For nogle år siden gennemførtes der som bekendt en ændring af udlændingelovens regler om domstolsprøvelse af de afgørelser om frihedsberøvelse, der efter loven kan træffes i forbindelse med behandlingen af sager om udvisning og afvisning af udlændinge. Disse bestemmelser, der kort fortalt går ud på at overføre de regler, der i henhold til grundlovens § 71, stk. 6, gælder for andre administrative frihedsberøvelser, til også at gælde på dette område, omfatter imidlertid kun afgørelser om frihedsberøvelse, ikke selve beslutningen om udvisning.

Jeg synes, det vil være rigtigt at overveje, om vi nu kan gå videre, og for visse grupper af tilfælde skabe mulighed for en mere effektiv adgang til domstolsprøvelse også af, om udvisningsbetingelserne er til stede.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg er sikker på, at ændringen fra 1965 om, at man ikke kan blive uddømt af riget ved domstolene var et fremskridt, men jeg er lige så overbevist om, at det vil være rimeligt at genindføre en regel om, at udvisning kun finder sted, efter at udvisningen har været prøvet ved en domstol. Jeg kan udtrykke min glæde over, at justitsministeren vil overveje at genindføre denne regel, i hvert fald for visse situationer. Jeg er ikke sikker på, at jeg vil stoppe helt så tidligt som justitsministeren. Men allerede det lille skridt: at man ikke administrativt kan udvises, hvis man har opholdt sig her i landet et stykke tid, måske 1 år, vil jeg hilse som et fremskridt.

Det er jo meget godt, at en udlænding i visse situationer, hvis han kender lidt mere til dansk retsvæsen og til dansk sæd og skik, end han normalt gør, kan få prøvet sin sag ved domstolene. Men jeg går også ud fra, at justitsministeren er enig med mig, når jeg siger, at det er en skueret, hvis det ikke bliver en pligt, at det skal prøves ved domstolene. Som sagt: allerede